1850. № 52.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 28 Junij.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 12, die voor de 4eb l. tot 4 uur aangenomen worden.

De GOUVERNEUR der PROVINCIE DRENTHE

Herinnert den ingezetenen, dat, ofschoon de Nederlandsche gouden stukken van *tien-* en *vijfgulden*, ten gevolge Koninklijk besluit van 9 Junij 1850 (Staatsblad no. 30), ter uitvoering der wet van 17 December 1849 (Staatsblad no. 46), met den 23 dezer maand hebben opgehouden wettig betaalmiddel te zijn, en voortaan slechts als negotiepenningen in omloop zullen blijven, die stukken niettemin bij *alle betalingen aan het Rijk* en *op alle Rijkskantoren in betaling zullen worden aangenomen*, *voor de daarop uitgedrukte oorspronkelijke waarde*, TOT EN MET DEN LAATSTEN JULIJ 1850.

Assen, 26 *Junij* 1850.

De Gouverneur voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Nederland.

26 *Junij. Het volgende verslag, reeds voor het vorig no. gezet, is toen, wegens plaatsgebrek, niet opgenomen kunnen worden:* Bij de beraadslagingen van de Tweede Kamer over de Provinciale wet heeft de heer *van Randwijck* ten aanzien van art. 35 voorgesteld, om te bepalen, dat, bij ongesteldheid of afwezigheid van den commissaris, niet het oudste lid in jaren der Gedeputeerde Staten zoude presideren, maar het lid, 'twelk door den commissaris zoude worden aangewezen. Hij heeft doen opmerken, dat niet altijd het oudste lid in jaren het meest geschikt is voor het waarnemen van deze betrekking. De heer *van Heemstra* heeft dit voorstel ondersteund, en daarbij gevoegd, dat dikwerf het oudste lid in jaren het laatst benoemde lid van het collegie is, en derhalve degeen, die in den regel het minst kan worden geacht op de hoogte der zaken te wezen. Het voorstel komt hem daarom redelijk voor, omdat de commissaris des Konings is een ambtenaar van het algemeen gouvernement, en dat op dien grond ook degeen, die hem vervangt, een tijdelijk ambtenaar van dat gouvernement behoort te wezen. De Minister heeft dit gevoelen bestreden, en de aanwijzing van een plaatsvervanger noch redelijk, noch betamelijk geacht. Hij heeft daarbij doen opmerken, dat het hier slechts eene kortstondige afwezigheid kan gelden, en tot zoolang de Koning, aan wien de magt ter vervanging toekomt, daarin zal hebben voorzien. Het amendement is met 46 tegen 16 stemmen afgewezen. — Bij art. 51 wordt bepaald, dat tusschen den commissaris des Konings en de leden der Gedept. Staten geen nadere graad van bloedverwantschap of zwagerschap, dan de derde, mag bestaan. De heer *van Randwijck* heeft verlangd dat deze betrekking niet verder zoude worden beperkt, dat tot den eersten graad. De Minister heeft dit voorstel bestreden. Naar zijn oordeel is het doel der wet de bevordering van onafhankelijkheid bij het bestuur, en zoude dit stelsel, met het aannemen van het voorstel, grootelijks worden bedreigd, en zoude men gevaar loopen van in kleine provincien familieregeringen te zien vestigen, waartegen de wetgever allezins behoort te waken. Het amendement is met 58 tegen 3 stemmen verworpen.

In de zitting van 20 dezer is in de eerste plaats beraadslaagd over art. 73 en 29, welke art. beide zijn aangenomen. Daarna is gehandeld over art. 85 tot en met 116. Al deze artikelen zijn, na verwerping van verscheidene amendementen, aangenomen. In art. 95 heeft de Minister zelf twee wijzigingen voorgesteld, die mede zijn goedgekeurd. Onder de verworpene amendementen behoort ook een door den heer *van Randwijck* voorgesteld bij art. 116, en inhoudende: „De door de Staten voorgedragene provinciale belastingen tot dekking der enkel provinciale en huishoudelijke behoeften, waar tegen bij Ons geene bedenking bestaat, worden bij een ontwerp van wet, hetwelk den aard, het bedrag en de wijze van heffing der belasting aanduidt, zoo spoedig mogelijk, aan de bekrachtiging der wetgevende magt onderworpen."

De geheele morgenzitting van 21 dezer is gewijd geweest aan art. 117. Nadat een amendement van den heer *de Man* verworpen en een ander aangenomen was, is het gewijzigde art. met 43 tegen 20 stemmen aangenomen. Art. 117 luidt nu als volgt: „Accijnsen mogen niet als provinciale belastingen worden voorgedragen. — Voor het overige is de voordragt van prov. belastingen onderworpen aan de regels en perken, door de wetten betreffende 's lands belastingen gesteld." De Minister heeft onder anderen verklaard, dat hij als transitoren maatregel zal voorstellen, dat de thans in sommige provincien bestaande provinciale accijnsen binnen vijf jaren zullen worden opgeheven. — In de avondzitting zijn, de art. 118 tot en met 172 aangenomen.

Gelijk wij in ons vorig no. reeds gemeld hebben, zijn den 22 dezer de artt. 128 *tot en met* 162 *aangenomen.* Bij art. 162 is eene nieuwe zinsnede gevoegd, bepalende de oprigting van bureaux van statistiek in de onderscheidene Provincien. Over deze toevoeging zijn langdurige beraadslagingen gevoerd niet zoo zeer over het nut der zaak, maar voornamelijk over de vraag, wie de kosten daarvan zou dragen, het Rijk of de Provincie. Maandag den 24 dezer is op nieuw deze kwestie op nieuw ter tafel gebragt, door een voorgesteld amendement van den heer *van Heiden Reinestein*, houdende: dat de kosten dier op te rigten bureaux, in de provincien veroorzaakt, beschouwd zullen worden als kosten van Rijks-bestuur, en als zoodanig ter begrooting gebragt zullen worden onder de kosten, bedoeld bij art. 105 dezer wet, — inhoudende opsomming der kosten van provinciaal bestuur, (welke, voor zoo veel het Rijks-bestuur is, op de Rijks-begrooting worden gebragt.) De voorsteller heeft zijn amendement kortelijk toegelicht. De Minister heeft, zich refererende aan hetgeen hij reeds in de avondzitting had gezegd, nog nader doen uitkomen, dat het artikel 162, zoo als het nu luidt, geheel in het midden laat de zaak der kosten. Zoo lang deze provinciale wet niet zegt — en dat doet art. 162 niet — dat de kosten der bureaux van statistiek zullen *moeten* komen op de provinciale *huishoudelijke* begrooting, hebben ook de provinciale Staten de volkomen vrijheid en zijn meester, om die kosten op de Rijksbegrooting te brengen. Er wordt hier dus niets opgelegd tegen den wil der provinciale vertegenwoordiging. Na nog eenige woordewisselingen, trekt de heer *van Heiden Reinestein* zijn amendement in, als meenende door de tegenwoordige verklaring des ministers zijn doel bereikt te hebben.

Daarna zijn artt. 163 tot en met 167 aangenomen. Art. 167, hetwelk bepaalt dat de door de Staten vastgestelde en door den Koning goedgekeurde provinciale reglementen en verordeningen, wanneer die met de wetten of het algemeen belang strijdig zijn, door *eene wet*, die tevens de gevolgen regelt, kunnen worden geschorst of vernietigd, wordt door den heer *van Randwijck* bestreden; het is zijns inziens overbodig en strijdig met de Grondwet. (art. 133). Hij acht de redactie van het art. ongelukkig, het moet den Koning vrijstaan, eene eenmaal verleende goedkeuring in te trekken. Hij verlangt dan dat het art. worde ingetrokken. Nadat de Minister van Binn. Zaken hierop geantwoord en de heer *van Randwijck* nogmaals het woord gevoerd had, is het art. met 59 tegen 4 stemmen aangenomen. Na de behandeling der nog overige artikelen van de provinciale wet, is men tot stemming overgegaan over het ontwerp *in zijn geheel*, hetwelk is aangenomen met 58 tegen 6 stemmen en alzoo aan de Eerste Kamer zal worden verzonden. Tegen hebben gestemd de heeren *van Randwijck*, *Winterbergh*, *de Moraaz*, *van Nispen*, *Wintgens* en *Groen van Prinsterer*.

In dezelfde zitting is een wetsontwerp ingekomen, waarvan het eenig artikel dus luidt: „De gewone jaarlijksche vergadering der Provinciale Staten, die, krachtens art. 67 der nog geldende reglementen omtrent de zamenstelling der Staten, op den eersten dingsdag der maand Julij moet

worden gehouden, wordt uitgesteld tot den eersten dingsdag der maand Augustus, en op dezen dag, ten zij de provinciale wet vooraf tot stand zij gekomen, geopend. Deze wet is verbindende met den dag harer afkondiging."

Op voorstel van den Voorzitter, welk voorstel door den heer *van Rijckevorsel* ondersteund en door den heer *Sloet* bestreden werd, is daarna besloten, de discussien over de scheepvaartwetten aanstaanden donderdag, des morgens ten elf ure, aan te vangen, en inmiddels het ingekomen wetsontwerp te behandelen.

— Z.Exc. de Minister belast met de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, heeft een belangrijk schrijven gerigt aan de Nederl. Israel. kerkbesturen en groote kerkeraden binnen het Rijk, met het doel om de inrigting van het bestuur des Isr. kerkgenootschaps ten opzigte van zijne gemeenten en stelling tot de regering, die wijzigingen te doen ondergaan welke met de tegenwoordige grondwettige beginselen en ook de werking van den tijdgeest daarop schijnen vereischt te worden. Er zal mitsdien vóór alles een algemeen reglement voor het kerkelijk beheer der Israëlitische gemeenten in dien zin moeten worden tot stand gebragt, behoudens de bevoegdheid van elke afzonderlijke gemeente, om na de vaststelling van hetzelve, met inachtneming van deszelfs voorschriften, haar huishoudelijk beheer, overeenkomstig hare bijzondere belangen, zoodanig te regelen, als zij nuttig en noodig zal oordeelen. Zoodanig algemeen reglement, zegt Z.Exc., zal echter van de kerk zelve behooren uit te gaan, en tot de daarstelling daarvan zal mitsdien eene vergadering behooren zamen te komen, waarin het wettig orgaan des Kerkgenootschaps zal moeten geacht worden aanwezig te zijn. Tot de geregelde daarstelling van zulk eene vergadering, aan welke eene zoo gewigtige en met het welzijn der gansche Israëlitische kerk in zoo naauw verband staande taak zal worden opgedragen, durft Z.Exc. zich vleijen, dat alle kerkbesturen met naauwgezette zorg en belangstelling zullen willen medewerken, en terwijl Z.Exc. geene voorschriften desaangaande wenscht te doen uitgaan, zijne opmerkingen en raadgevingen bereidwillig zullen ter harte nemen. Deze worden vervolgens op welwillende wijze medegedeeld; het orgaan van het kerkgenootschap zou wettig kunnen bestaan in een ligchaam, zamengesteld *deels uit gedelegeerden* van de groote kerkeraden der hoofd synagogen, *deels* uit *gekozenen*, door die op grond der bestaande verordeningen gerekend worden te zijn *leden* van het Israelitisch kerkgenootschap. Het is raadzaam voorgekomen de bedoelde vergadering in 's Gravenhage te doen bijeenkomen, alwaar het vereischte locaal van regeringswege kan beschikbaar worden gesteld en Z.Exc. den loop der beraadslagingen kan volgen. Die vergadering zou dienen te bestaan uit 25 leden, waarvan 12 gekozen door de groote kerkeraden uit hun midden, en wel 2 leden door den Nederlandschen Israël. kerkeraad te Amsterdam wegens het groot aantal Israëliten aldaar, en *een* lid uit elk der overige groote kerkeraden, of waar die niet bestaan, uit elk der kerkbesturen van de Ned. Isr. hoofdsynagogen. De overige 13 leden zouden worden gekozen door de kerkbijdragen betalende mannelijke bevolking der gemeenten. *Elk kiezer* zal de gezegde dertien leden benoemen, zoodat als wettig benoemd zijn aan te merken die de *meeste* uitgebragte stemmen zullen hebben bekomen. Uithoofde van het belang en spoed vorderende der zaak, zal de geheele afloop der verkiezingen binnen den tijd van *twee maanden*, te rekenen van den 14den Julij, behooren plaats te hebben. *(Hb.)*

— Den 24 dezer zijn te Amsterdam ter markt aangebragt 900 mud nieuwe aardappelen, in zeven vaartuigen uit het Westland en van Rijnsburg aangevoerd; de prijs was *f* 4 à *f* 5 per mud naar kwaliteit; zijnde zij niet groot maar goed van smaak. *Amst. Ct.*

— De Raad der stad Leyden heeft den 22 dezer, in eene Vergadering van *dertien* Leden met acht stemmen besloten, voor *Notificatie aantenemen* de missive van den President van den Hoogen Raad der Nederlanden en zijne Mede-Raden, Commisarissen ter zoo mogelijke vereffening der geschillen tusschen het burgerlijk en kerkelijk gezag te Leyden; bij welke missive gemelde Commissarissen, (na mededeeling van hunne beschouwingen omtrent het Raadsbesluit van den 27 Mei 1850, waarbij de schikkingen door hen voorgedragen, waren verworpen) op het einde den hartelijken wensch hadden geuit, „dat door „partijen het tijdsverloop der vacantie bij de Regterlijke „Collegiën alsnog mog worden benuttigd, en dat des „noods van de Regering der stad Leyden moge uitgaan „een *raisonnabel* en *edelmoedig* ontwerp van schikking, „hetwelk bij beide partijen aannemelijk wordt geacht." Door dat besluit hebben de voor Notificatie aannemende Leden van den Raad volkomen bevestigd, „dat hunne protesta„tiën wegens conciliatoire gezindheid beschouwd moeten „worden als *protestationes actui contrariae.*" De uitkomst zal nu leeren, in hoe verre de Leden van den Raad *de belangen en welvaart der stad met al hunne vermogens hebben bevorderd*; waartoe zij zich bij eede hebben moeten verbinden (zie art. 60 van het Stedelijk Reglement); en hoe duur die „vasthoudendheid en die geest van on„toegeeflijkheid en van overdreven vrees voor krenking „van gezag" bij Leden van den Raad, de naar beëindiging der geschillen zuchtende ingezetenen te staan komen.

— Zondag middag geraakte het aakschip van schipper *Klaas van Beek*, van 's Gravenmoer, beladen met hooi in het Steurgat aan het einde der bakens, niet ver van Geertruidenberg, in brand, met het ongelukkig gevolg, dat het schip en tuigagie, de lading die op ruim 70,000 halve Nederl. ponden hooi geschat wordt, alsmede eene nieuwe groote kar, geheel zijn vernield. Gelukkig hebben de zich aan boord bevindenden, zich nog met de boot kunnen redden; niettegenstaande de daartoe aangewende pogingen kon men het schip niet doen zinken, en men zag den volgende morgen het weinige nog boven het water uitstekende rookende drijven. Dit ongeluk is allerwaarschijnlijkst ontstaan door onvoorzigtigheid met het rooken van eene pijp tabak, want aan broeijen van het hooi kan niet gedacht worden, alzoo de lading eerst zaturdag op den polder de Dood was ingenomen. Moge deze vreesselijke les tot waarschuwing strekken voor allen die in droog hooi werken, en vooral van de schippers en hunne knechts, waarvan vele de roekelooze gewoonte hebben van op of bij den hooilast tabak te rooken. *(Ned.)*

— Op het vijfde Landhuishoudkundig Congres, werd aan de leden uitgereikt een *Plan der te Utrecht opterigten Nederlandsche Hypotheekbank.* Het doel dezer bank is als naamlooze vennootschap, het leenen van kapitalen aan eigenaars van vaste goederen gemakkelijk te maken. Het Maatschappelijk kapitaal is bepaald op *f* 200,000, verdeeld in 400 aandeelen, elk van *f* 500. De helft dier som volteekend zijnde, zal de Maatschappij geacht worden te zijn gevestigd, behoudens de Koninklijke goedkeuring. De hypotheekbank zal haar doel pogen te bereiken door aan de eene zijde geld ter leen te ontvangen, waarvoor zij pandbrieven op naam of aan toonder zal uitgeven, en aan de andere zijde geld te schieten aan eigenaars van vaste goederen, op behoorlijke hijpotheek. Die vaste goederen zullen de dubbele waarde hebben van de som, die er op geschoten wordt. Omtrent het bedrag der renten, zullen vaste bepalingen worden gemaakt; de renten der geldopnemers zullen echter in geen geval lager kunnen zijn dan die, welke de Maatschappij zelve aan de houders der pandbrieven verpligt is te betalen. Voor genoemde houders zal het geheele kapitaal der bank als waarborg dienen. De voorstellers zeggen in de opheldering van hun plan, o. a., dat eene hypotheek-bank, die hare agenten heeft in de verschillende provincien, aan den grondeigenaar, die kapitaal behoeft, om zijnen grond te verbeteren, of daaraan door aankoop uitbreiding te geven, de gelegenheid zal verschaffen het benoodigde kapitaal ter leen te ontvangen tegen matige renten, zonder overdrevene onkosten, en met de voor hem zoo gewigtige zekerheid, dat het van hem niet teruggevorderd zal worden, wanneer hij jaarlijks slechts één ten honderd boven de gewone rente tot aflossing opbrengt. Deze voorwaarde is te gelijk voor hem een groot voorregt, dat hij tegenwoordig niet ligt van eenig geldschieter verwerven kan. Zijne schuld neemt ongevoelig af, door dat jaarlijks minder voor renten en meer voor aflossing berekend wordt; zoodat hij, ook zonder grootere opoffering, na een zeker aantal jaren geheel van de schuld bevrijd is en zijn landelijk vermogen dus aanzienlijk ziet uitgebreid. Wil en kan hij voor grootere sommen, of wel voor het geheel, zijne schuld aflossen, de gelegenheid daartoe is hem geboden. Dat de bank den grooten woeker, dien kanker, die menigen landeigenaar in het verderf stort, zal doen ophouden, zal wel niet noodig zijn te worden betoogd. *(Id.)*

— In den avond van 20 dezer omstreeks half elf ontstond te Eexta brand in den pelmolen van *H. Mulder*, welke brand zoo snel in hevigheid toenam, dat binnen weinig tijds de geheele molen in asch werd gelegd. Den volgenden morgen, bij het opruimen der verbrande goederen, ontdekte men eenige menschen-beenderen en eene tabaksdoos; bij nader onderzoek bleek, dat de knecht van den molenaar, genaamd *Aeiko Boekmeijer*, die de gewoonte had van soms 's nachts in den molen te blijven, jammerlijk in de vlammen was omgekomen. De molen was voor brandschade verzekerd, en de oorzaak van den brand is niet bekend. *Prov. Gron. Ct.*

— Naar men wil, zal de heer *Rochussen*, gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, in geen geval terugkeeren, alvorens zijn opvolger benoemd is, hetwelk nog niet geschied schijnt te zijn, *N. Rott. Ct.*

— De Hooge Raad heeft bekrachtigd het arrest van het Hof van Gelderland, waarbij *G. Ernste*, de wonderdocter te Druten, wegens onbevoegde uitoefening der geneeskunde veroordeeld was tot *f* 25 geldboete. *(Ned.)*

— De Rijks-stoomboot *Suriname* is den 25 dezer te Vlaardingen gearriveerd met 93 ton nieuwe haring, de

prijs is thans *f* 700 per ton. De visscherij laat zich zeer gunstig aanzien en daardoor is het te verwachten, dat de kwaliteit zeer goed zal zijn.

— De *Amst. Ct.* bevat de volgende berigten over de te veld staande vruchten in Friesland: Op de kleistreken, alwaar gebouwd wordt, staat het winterkoolzaad bijna algemeen uitmuntend, enkele akkers wat hol, doch de peul is zwaar geladen. De tarwe is zoodanig verbeterd dat een gewone oogst, maar zeer zwaar koorn te verwachten is, zoo ook met de rogge, welke beide in vollen bloei zijn. De garst en haver laten niets te wenschen over. De boekweit is op de zandstreken uitmuntend en het uitzigt daarop is betooverend. De aardappelen geven hoop op eenen ruimen oogst, immers overal is daartoe veel zekerheid. In enkele streken onder Menaldumadeel is de ziekte weder in de zoogenaamde *Poepen* (een grof doch melig soort van aardappelen), overigens wordt geene ziekte bespeurd noch in de klei- noch in de zandstreken, men is er in Friesland dan ook vrij gerust onder, en ook omdat de ziekte tot nog toe geene zoo snelle vorderingen maakt als in andere jaren. Vlas en hennep beloven veel. Weide voor de koeijen tamelijk. Gras voor hooi overvloedig, en toch leveren de verpachtingen bedroevende uitkomsten op, want de 500 Nederlandsche ponden worden op stam voor *f* 10 reeds verkocht; de groote verpachtingen, die aanstaande zijn, zullen misschien anders worden. De houtteelt is in Friesland niet achteruit gegaan, maar bedroevend is het te zien, hoe men de boomen in het algemeen misvormt, door beitel enz. De nachtvorsten hebben enkele akkertjes boekweit aangedaan, maar alleen in het veen. Boter en kaas wordt er veel gemaakt; doch de prijs is laag. De turf in de veenen is reeds droog, de nieuwe wordt afgeleverd en de oude is zoo goed als weg.

— De uit onderscheidene gemeenten der Provincie Groningen nopens de te veld staande vruchten ontvangene berigten komen alle hierin overeen, dat ze door de laatste nachtvorsten veel geleden hebben. In 't Oostelijk gedeelte, bepaaldelijk in de omstreken van Winschoten, zijn vele akkers veenaardappelen (de zandaardappelen zijn geheel van vorst bevrijd gebleven) bijna geheel vernield. Hieruit blijkt wederom, — zoo als de ondervinding ons trouwens meermalen geleerd heeft — dat veengrond meer aan vorst is blootgesteld dan zandgrond en dus minder geschikt is ter verbouwing van aardappels. *(Steenw. Ct.)*

— Luid den 22 dezer te Zwolle ontvangene berigten, de dato 9 dezer, uit Napels, was H.K.H. Prinses *Marianne* der Nederlanden, met Hoogstderzelver gevolg, in goeden welstand aldaar van *Malta* aangekomen, en voornemens de reis spoedig naar Rome te vervolgen. *(Pr.Ov.Ct.)*

— De te Haarlem, gelijk in andere steden van ons land, opgerigte Vereeniging voor de uitbreiding van het Christendom onder de Chinezen heeft verleden donderdag hare eerste vergadering gehouden, in de zaal van het Prinsenhof, onder voorzitting van den heer mr. *D. J. van Ewijck*, Gouverneur der provincie Noord-Holland. Van de ruim 160 leden, welke de Vereeniging tot dusver telt, woonde omstreeks de helft deze bijeenkomst bij. Behalve den voorzitter, hebben de eerw. heeren *Hinlopen* en *Beets* het woord gevoerd, en, naar aanleiding van het rondgezonden gedrukte berigt, aangaande het doel der Vereeniging, het groot-belang van de zaak, die zij, in verband met de elders gevestigde gelijksoortige instellingen, tracht te bevorderen, op eene treffende wijze ontwikkeld, — op den toestand van het Chinesche Rijk en van deszelfs 360 millioenen inwoners gewezen, tot aandrang om vooral dáár en in den tegenwoordigen tijd het werk der Evangelieprediking te ondersteunen, — en allen, die daarin belang stellen, tot ijverige deelneming opgewekt.

— In de vorige week werd te Noordhorn een lijkje gevonden van een jonggeboren kind. Naar Groningen vervoerd zijnde, is het geregtelijk geschouwd, waardoor bleek, dat het kind had geleefd en aan verstikking was gestorven. De justitie heeft zich vervolgens naar Noordhorn begeven en aldaar, na naauwkeurig onderzoek, de inhechtenisstelling bevolen van eene vrouw, zijnde sedert Februarij 1849 weduwe met vier kinderen en behoorende tot eene fatsoenlijke burgerfamilie. Schaamte, berouw en de kerker zijn thans het deel der moeder, welke zich jegens haar in onecht geboren kind heeft vergrepen. Wat zal het deel zijn van dengene, die door het openbaar gerucht wordt aangewezen als de veroorzaker van haar ongeluk? *(G. C.)*

— Bij den Rijks-Betaalmeester te 's Hertogenbosch was jl. zaturdag avond reeds voor ruim *f* 7,000,000 aan tienen vijfguldenstukken ingewisseld. Veel goudgeld is aldaar uit Belgie aangevoerd. Ook te Maastricht is veel goudgeld uit Belgie en Pruissen ter verwisseling aangebragt.

— Bij det Rijks-Betaalmeester te Utrecht is tot zaturdag avond aan goudgeld ingewisseld voor ruim *f* 1,700,000, en te Rotterdam voor *f* 6,300,000. *(Ned.)*

Buitenland.

26 *Junij.* Den 24 dezer zijn in de Fransche Wetgevende Vergadering de beraadslagingen over de wet op de toelage aan den Voorzitter van de Republiek geopend. Nadat een drietal sprekers het woord had gevoerd, is de algemeene discussie gesloten, en is een amendement van den heer *Dampierre*, tot verhooging van de door de commissie voorgestelde som, met welk amendement het bestuur van den Voorzitter had verklaard zich te kunnen vereenigen, met eene belangrijke meerderheid aangenomen. Zoo gemeld wordt, is het ontwerp ten slotte met 354 tegen 308 stemmen goedgekeurd.

— Terwijl Engeland het Grieksche volk van zich vervreemt, volgt de Russische Regering eene tegengestelde staatkunde; zij heeft van haar aandeel in de voorgeschoten renten der Grieksche geldleening voor zoo lang afgezien tot dat Griekenland zich hersteld zal hebben van de schade, door de Britsche blokkade en door den strengen winter geleden.

— In de Spaansche nieuwsbladen leest men van een steenregen, die den 11 dezer het platteland omstreeks Carrion de Calatrava, in de provincie Ciudad Real, verwoest heeft. Eenige der gevallen steenen wogen zes tot acht oncen. De daardoor aangerigte schade is zeer groot; 20,000 olijfboomen en 150,000 wijnstokken zijn vernield en eene groote hoeveelheid te veld staand graan; drie personen hebben er het leven bij verloren en een groot aantal werd gekwetst. Allerwege zag men op het veld doode vogels liggen.

— Volgens de tijdingen uit Noord-Amerika tot den 13 dezer, schijnt het, dat de mislukte vrijbuiterstogt tegen Cuba geen breuk tusschen Spanje en de Vereenigde Staten zal ten gevolge hebben: de vraag van de uitlevering der ten gevolge van dien togt door de Spaansche krijgsmagt gevangen genomen Noord-Amerikanen, zal te Washington worden beslist; geen dier gevangenen is nog gefusilleerd, zoo als gemeld was. Generaal *Lopez*, de aanvoerder van dien togt, is op bevel van de Regering der V. Staten op nieuw, te New-Orleans, in hechtenis genomen.

— Evenals te Rimini heeft thans ook te Forsombrone een *Maria*-beeld in eene kerk aldaar niet alleen de oogen verdraaid, maar zelfs een godslasteraar dreigend aangezien. Eene Commissie van geestelijken heeft dit wonder waar bevonden, zoodat ook dit beeld ten toon is gesteld.

— Luidens berigten uit Perzië, voorkomende in de *Globe*, is eene zamenzwering te Toebriz ontdekt; 5 der eedgenooten zijn op 21 Mei onthoofd en hunne lijken boven de poorten der stad tentoongesteld, elk lijk met zijn hoofd onder den arm. Kort te voren waren nog 9 anderen ter dood gebragt. *Salar*, het hoofd van den opstand in Khorassan en oom van den schach, is gevangen genomen en ook onthoofd, nadat men hem bevorens de oogen uitgestoken had.

— De heer *Hassenpflug*, thans Minister van Justitie in Keurhessen, werd, tijdens hij nog ambtenaar in Pruissische staatsdienst was, aangeklaagd van valschheid in eene openbare acte. In deze zaak is thans uitspraak gedaan; het hof te Greifswald heeft hem schuldig verklaard, en veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf enz. Deze uitspraak werd door een talrijk publiek met gejuich aangehoord; want daar is bij evenmin als in Keurhessen bij de bevolking bemind. Men is benieuwd, of de Keurvorst een geregtelijk veroordeelde tot Minister van Justitie zal willen hebben.

— De *Deutsche Reform* berigt, dat de jaarlijksche verbranding van thee dezer dagen te Suwalki (Poolsche stad) weder heeft plaats gehad. Er zijn 25,000 ponden thee verbrand. Dit is van de Pruissische zijde ingesmokkelde thee, welke veel goedkooper is, dewijl ze per schip is ingevoerd, dan de Karavane-thee, die door de Russische kooplieden te land uit China is aangebragt. Om den Russischen landhandel te begunstigen, is de invoer uit Pruissen verboden, en zijn bij de inbeslagneming premiën uitgeloofd. Intusschen wordt met deze inbeslagneming en verbranding veel geknoeid. Om de hooge premien te verdienen, laten de grensbeambten onbruikbare of reeds afgetrokkene theebladen door de Poolsche joden opkoopen en aanvoeren. Plaats en tijd tot de insmokkeling is bekend. De beambte loert met een paar getuigen, en ziet den jood naderen. Deze wordt aangeroepen, en neemt de vlugt. De beambte vervolgt den vlugteling, kan hem echter niet inhalen, en schiet zijn geweer op hem af. Nu laat de jood het pak thee vallen; de beambte maakt er zich meester van en bekomt de premie. De getuigen, die toevallig bij de aanhaling tegenwoordig zijn, ontvangen eene kleinigheid.

Assen, 27 Junij.

Z.M. heeft bij besluit van 20 dezer no. 75 o.a. aan Mevr. *E. H. van der Horst*, wed. van *A.* Baron *Sloet van Twenijenhuizen*, in leven directeur der indirecte belastingen in deze Provincie, een pensioen verleend van *f* 1561.

— Men verneemt met genoegen, dat, op voorstel van het plaatselijk bestuur, de landbouwer *J. H. Middelbosch*

Wapserveen, gemeente Havelte, twee 2jarige en twee 1jarige runderen, die met zijn aan longziekte geleden hebbend rund in een stuk land hadden geweid, ten einde verdere verspreiding der ziekte voor te komen, ter afmaking heeft afgestaan tegen vergoeding van veertig gulden, welke onmiddellijk door eenige ingezetenen van Wapserveen, bij inteekening, zijn bijeengebragt. Deze runderen zijn daarna terstond geslagt; de longen werden echter volkomen gezond en gaaf bevonden. Het vleesch is aan de behoeftige lieden te Wapserveen uitgedeeld.

— Gisteren is alhier gehouden de gewone jaarlijksche vergadering der classis (plenaire classis). Op deze vergadering zijn de leden van 't Provinciaal kerkbestuur en van 't classikaal bestuur verkozen volgens de *wijzigingen*, laatstelijk door de Algemeene Synode in het algemeen Reglement voor het bestuur der Herv. kerk in Nederland gebragt, en bekrachtigd bij Kon. besluit van 15 Mei jl. no. 81. Door den kerkeraad van Assen waren ter vergadering mede afgevaardigd de ouderlingen *J. H. Westra* en *H. Vos*.

— Gisteren is bij de Christelijke Afgescheidene Gemeente alhier tot herder en leeraar beroepen de heer *G. Wissink* van Heerde, Provincie Gelderland; op ZEW. hadden zich 19 stemmen vereenigd en op Ds. *D. J. van der Werp*, Predikant te Leeuwarden, 10 stemmen.

* *Beilen*, 25 *Junij*. Heden werd alhier ten grave gebragt het stoffelijk overschot van wijlen den heer *C. Brouwer*, laatst Emeritus Predikant van Gieten. Had de overledene en zijne vroeger gestorvene echtgenoote, welke laatste uit eene familie, lang in deze gemeente gevestigd, gesproten was, steeds getoond, hoe na hun Beilen en de daar bekende familiën aan het hart lagen, — dit bleek ook uit de begeerte, dat hun stof zou rusten daar ter plaatse, bij dat van zoo velen hunner naaste betrekkingen, en uit de belangrijke giften aan de hervormde diaconie geschonken. — Beilens ingezetenen toonden wederkeerig hunne belangstelling en achting voor de overledenen. Eene talrijke schaar, waaronder de notabelste ingezetenen, verzelde ook nu den doode naar zijne laatste rustplaats. — Daar bij het graf sprak de heer *Borgesius*, Predikant te Rolde, op eene treffende wijze een hartelijk en ernstig woord tot de vergaderde menigte; hij zeide onder anderen, dat de overledene vóór hem 19 jaren in de kracht zijns levens 't Evangelie had verkondigd op zijne tegenwoordige standplaats, dat hij de tolk zijner gemeente was, met bij zijn graf hulde te brengen aan zijne bekwaamheden — aan zijn trouwen dienstijver aldaar, en aan de weldaden, Rolde bewezen; ook daar had men wel gewenscht, dat aldaar het stoffelijk deel van den beminden leeraar rusten zou; men kon echter 's mans keuze niet wraken, die wilde, dat zijn graf zoude zijn naast dat eener geliefde gade, en de spreker vertrouwde, dat Beilen wel zoude waken voor het graf eens mans, die ook deze gemeente zoo beweldadigd had. — Na nog over het gewigt der Evangeliebediening te hebben uitgewijd, eindigde Z.Eerw. met zijne hoorders te herinneren aan de lessen van ware levenswijsheid, die een pas gesloten graf zoo aandoenlijk en treffend predikt.

* *Meppel*, 27 *Junij*. Met het aanhoudend schoone weder is de landman heerlijk in staat gesteld, om zijn hooi in te zamelen. De oeverlanden, beneden de stad, zijn reeds geheel afgehooid, terwijl men thans daarmede op de hoogere en gemest wordende landen nog bezig is. De hoeveelheid konde grooter zijn; maar de deugdzaamheid van het hooi laat niets te wenschen over. De landlieden zeggen, dat zij hooi en koek te gelijk binnen halen.

* Zondagmiddag l.l. hadden wij bijna weder over een hier binnen kort gedurig voorgevallen ongeluk te treuren gehad. Het kind van *Hendrik Meinders* viel, daar het niemand zag, achter de Hagendwarsstraat in het water. Reeds begon het te zinken, toen eene vrouw het zag, en op haar angstgeschrei snelde een schipper toe, die het geluk had den drenkeling aan zijne haak te slaan en nog levend aan zijne ouders terug te geven. Wij herhalen: boezeme men den kinderen toch meer vrees in voor het water en gave men hen altijd aan vertrouwd toezigt over!

Post van 2½ uur.

— Men verneemt dat ter zake der uit te voerene werken op de Dedemsvaart, dezelve van den 21sten Julij tot en met den 4den Augustus aanstaande, voor de scheepvaart zal gesloten zijn.

— De Tweede Kamer heeft in hare zitting van 26 dezer, zonder dat een der leden daarover het woord heeft gevoerd, met algemeene stemmen aangenomen het wetsontwerp nopens de verdaging der vergaderingen van de Provinciale Staten.

— Te Zwolle zijn bij den Betaalmeester ingewisseld aan gouden specien voor *f* 1,300,000, te Leeuwarden voor bijna *f* 1,800,000.

— De Stockholmer berigten, van den 19den dezer, melden reeds voorloopig de aankomst en plegtige ontvangst aldaar der Koninklijke bruid met haar doorluchtig ouderen-paar, Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden; zoo men weet zou nog dien eigen avond de trouwplegtigheid volgen.

— Den 25 dezer is door de Ned. Bank aan eenige handelshuizen voor eene waarde van circa drie millioen guldens aan buiten koers gestelde tien gulden-stukken voor omstreeks *f* 9.92½ per stuk verkocht.

— In het Arrondissement Amersfoort heeft eene vrouw haren neef zoodanig met een stuk hout aan het hoofd geslagen, dat hij den volgenden dag daaraan overleden is; de daderes is moeder van zeven kinderen. De oorzaak van dezen doodslag ligt in eene betichting van diefstal.

— De stand van zaken tusschen Denemarken en de Hertogdommen schijnt weder een meer dreigend aanzien te krijgen; in de laatstgemelde verwacht men ieder oogenblik een inval der Denen.

— In een dorp in Frankrijk heeft een kind van vier jaren een ander, hetwelk nog in de wieg lag en slechts 10 maanden oud was, met een mes den neus afgesneden en vervolgens nog andere vreesselijke verwondingen toegebragt.

Heden beviel voorspoedig van eene Dochter *L. W. Meursinge*, geliefde echtgenoote van

Meppel, 17 *Junij* 1850. L. HOUWINK.

Eenige kennisgeving.

Smilde, *den* 20 *Junij* 1850. Heden overleed tot onze bittere smart ons oudste kind en eenige zoon *Gerrit*, in den nog jeugdigen leeftijd van bijkans elf jaren. Mr. P. VAN DER VEEN,

Eenige kennisgeving. ALEID KNIPHORST.

Heden overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van bijna 67 jaren, de WelEerwaarde Heer *Casper Brouwer*, weduwenaar van wijlen Mejufvrouw *Henderica Johanna Schukking*, en sedert 1840 Emeritus-Predikant van Gieten.

Assen, *den* 21 *Junij* 1850.

Eenige kennisgeving.

Allen, die vermeenen mogten Erfgenamen naar de Wet te zijn, van Vaders- en van Moederszijde, van wijlen den Heer *Casper Brouwer*, Emeritus-Predikant van Gieten, overleden te Assen, welke was een Zoon van wijlen den Heer *Hendrik Brouwer*, Procureur en van wijlen Mejufvrouw *Anna Meinders*, in leven echtelieden, gewoond hebbende en overleden te Groningen, worden opgeroepen zich **TEN SPOEDIGSTE** met hunne bewijzen te vervoegen bij den ondergeteekenden Executair-Testamentair in den boedel van wijlen den Heer *C. Brouwer* voornoemd, ten einde tot de ontzegeling en inventarisatie van dien boedel te geraken.

Assen, 22 *Junij* 1850. Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA.

Coevorden, 24 *Junij*. Rogge *f* 3.60 a *f* 3.90. Boekweit *f* 3.75 a *f* 4.25. Boter ned. pond *f* 0.40. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.38.

Hoogeveen, 25 *Junij*. Rogge *f* 4.17½. Boekweit *f* 4.30. Haver *f* „ . „ Boter n. pond *f* 0.46. Honig n. pond *f* „ . „ Ter markt aangeb.: 128 mudd. rogge; 48 m. boekweit. 0 m. haver; 555 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.35.

Assen, 27 *Junij*. Rogge *f* 4.25 a *f* 3.75. Boekweit *f* 4.30 a *f* 3.50. Aardapp. *f* 1.40 a *f* 0.90. Boter n. p. *f* 0.50 a *f* 0.40. Hooi 1000 n. p. *f* „ . „. Stroo 100 n. p. *f* 2.50.
Aantal: 380 mud Rogge; 120 mud Boekweit; 37 mud Aardapp.; 260 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 3000 n. pond Stroo; 77 Wagens. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.37.

Groningen, 25 *Junij*. Tarwe *f* 6.75 a *f* 5.35. Rogge *f* „ . „; nieuwe *f* 3.75 a *f* 4.35 Boekweit, zand *f* 3.75 a *f* 4.20, veen *f* 3.80 a *f* 4.10 Garst *f* 2.65 a *f* 2.95, nieuwe zomer *f* 2.60 a *f* 2.85, knobbe *f* 3.05 a *f* 3.25. Dikke haver *f* 2.20 a *f* 2.90 Voerhaver *f* 1.95 a *f* 2.25. Paardeboonen *f* 3.00 a *f* 3.90 Koolzaad *f* „ . „ a *f* „ . „ Gort grove *f* 4.60 a *f* 5.00, parel 100 ned. pond *f* 6.50 a *f* 8.00. Boter ⅛ ton *f* „ . „ a *f* 9.75.

Steenwijk, 24 *Junij*. Rogge *f* 4.35 a *f* 4.60. Haver *f* „ . „ a *f* „ . „. Boter ⅛ vat *f* 11.00.

Oldemarkt, 22 *Junij*. Boter ⅛ vat *f* 11.50 a *f* 12.00.

Amsterdam, 26 *Junij*. Werk. Sch. 2½ pct. 57$\frac{5}{16}$ a 57$\frac{7}{16}$; dito 3 pct 67⅜ a 67½; Werk. Sch. 4 pct 88$\frac{1}{16}$ a 88⅛.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.